

Economia Umană

„Noul capitalism, care este una din forțele motrice ale globalizării, rămâne într-o anumită măsură un mister. Până acum nu știm prea bine cum funcționează.”

Anthony Giddens

Construcția conceptuală a Economiei Clasice a vizat raționalizarea performanței. Asta înseamnă că determinanții scopului specific economiei ascultă eminatele de Rațiune. Obiectivarea de tip mecanism implacabil a certificării performanței este asigurată de Piață.

Forma particulară a performanței este, pentru economie, eficiența. Testarea eficienței este un atribut exclusiv al Pieței. Cum eficiența este expresia unei relaționări raționale a alocării resurselor cu câștigurile cantitative condensate în avuție, Piața are o funcție-obiectiv de maximizare a efectelor.

Cu alte cuvinte, Piața nu distinge structural resursele, fiind interesată doar de formula combinării lor care să genereze eficiență. Operația esențială a Pieței în materie de resurse este alocarea lor eficientă.

Indistincția preferată de Piață în rândul resurselor – receptate ca factori de producție – este compatibilă cu raționalizarea asumată de Economia Clasică drept operă a ei fundamentală. Raționalizarea a însemnat, înainte de toate, ca economia să fie populată de Homo Oeconomicus, o închipuire înzestrată doar cu capacități de calcul rațional.

Consecința directă a opțiunii raționale pentru Homo Oeconomicus a fost raționalizarea naturii umane, adică înscrierea ei ca resursă economică. Mai mult, s-a ajuns la reducerea percepției omului la o singură dimensiune, ce poate fi raționalizată, cea de forță de muncă.

Natura umană este transformată de Piață în resursă asemeni celor puse la dispoziție de Natura Mamă.

Se produce, în acest fel, o răsturnare de perspective prin care scopul existenței devine un mijloc supus raționalizării. Economia ca atare părăsește condiția de mijloc pentru atingerea scopului reprezentat de chintesenta existenței și de expresia cea mai înaltă a evoluției lumii vii. Avuția conferă legitimitate economiei ca un scop în sine, autonomizat, chiar emancipat de obligații sociale. Economia acceptă Natura, inclusiv – poate mai ales! – Natura Umană ca rezervor de resurse. Economia concepe Societatea ca bază extinsă de resurse.

Economia Clasică, în formula ei expansivă, înghesuie Societatea în malaxorul Pieței. Triumful revendicat al Economiei Clasice este funcționalizarea Societății de Piață.

O societate de piață este o lume fără rest neraționalizat.

Includerea omului în categoria resurselor și, prin asta,

ca variabilă în ecuația primară a economiei a însemnat legitimarea rațională a teoriei economice și validarea randamentală a activității economice. Doar că metoda eficienței, raționalizând ființa umană, a exhibat canibalismul la rang de necesitate firească. Scopul avuției se arată a fi scopul în sine, puterea pură a cărei reificare o face suficientă sieși. Mărirea ei înseamnă preamărirea homofagiei.

Formulele de reglementare a funcțiilor economiei, generate de propensiunea democratică cu care este ideologic încărcată avuția, creează dificultăți de etapă economiei homofage. Delocalizarea homofagiei este expresia corect politică a libertății de mișcare a puterii, sub forma capitalului, mai ales. Unde apare regula secularizării misticii canibale a avuției și se dezvoltă rețele de protecție culturală și morală a resursei umane se practică relocarea spre alte spații a homofagiei funciare a avuției.

Economia este o invenție care se autoprotejează, separându-se mereu de societatea care ajunge să aibă exercițiul drepturilor și responsabilității indivizilor care o compun. Adaptarea economiei la valorile unei societăți pare să fie de fiecare dată pierderea coeziunii acestei societăți. Așa cum se centrează exclusivist pe conceptul de avuție, Economia nu va avea potențialul de a susține reperele sociale ale justiției, norma morală și determinanții naturii umane.

Dacă acceptăm ca un adevăr faptul că în universul spiritual al grecilor și romanilor – tiparul uman din care provenim – steaua motivantă a vieții era huzurul, în numele căruia jaful și cotropirea erau scutite de sancțiune morală, universul spiritual generic al omului are o problemă insolubilă cu metoda economiei. Evoluția umană, pentru a se compatibiliza cu legea randamentală, trebuie să însemne anularea originilor, a fundamentelor spirituale ale personalității de tip european.

Se ajunge la o tranșare esențială: dacă Economia rămâne ceea ce este, universul umanității se raționalizează definitiv, marchetizarea este absolută; dacă omul trebuie să rămână ceea ce este, amestec inefabil de rațiune și suflet, economia trebuie să scoată omul din ecuația raționalizării. În acest caz funcția-obiectiv a Economiei este fericirea, cu forma ei obiectualizată a bunăstării. Adică, Economia nu mai poate fi clasică, dar devine Umană.

Quot tamen potest esse aliter.

Sumar

Analiza reacției companiilor românești de furnizare a energiei electrice la modificarea contextului geopolitic și a cadrului legislativ intern	
■ Vasile Robu, Elena Claudia Șerban, Marina Bădileanu 3	
Tranzacționarea produselor financiare derivate pe piața românească de capital. Avantaje și riscuri	
■ Dalia Simion, Felicia Stăncioiu, Iuliana Cetină 13	
Tehnologia și implicațiile sale strategice	
■ Alexandrina Deaconu, Aurel Manolescu 17	
Considerații privind teza decuplării în condițiile creșterii demografice și industrializării	
■ Florina Bran 23	
	Emergența băncilor etice și responsabilitatea socială în finanțarea dezvoltării locale
	■ Teodora Barbu, Georgeta Vintilă 29
	Mediul înconjurător și programele de protecție a acestuia
	■ Constantin Anghelache 35
	Închiderea procedurii insolvenței
	■ Cornelia Lefter, Ana Maria Lupulescu 43
	Modele ale sistemelor macroeconomice utilizând algoritmi genetici
	■ Nora Mihail 49

Notă: Autorii sunt responsabili de clarificarea dreptului de utilizare a informațiilor cuprinse în articole.

Revizie text: Gabriela Ochiană
Tehnoredactare computerizată: Nicoleta Bobocea
Grafică: Alexandru Ion
Difuzare și abonamente:
Viorela Petrici (021/312.22.48 – int. 24)

Indexări în baze de date:
Research Papers in Economics (RePEc)
<http://www.ideas.repec.org>
Directory of Open Access Journals (DOAJ)
<http://www.doaj.org>

www.economieteoreticasiaplicata.ro; www.ectap.ro
Recepție texte: economia.ta@edeconomica.com